

ЗАХОДИ

У разі виявлення цих карантинних нематод в першу чергу запроваджують карантинний режим на зараженій території, а також забороняють вивозити картоплю, коренеплоди, цибулини, кореневищні рослини (саджанці, розсаду овочевих та квіткових рослин) з населених пунктів, де є вогнища карантинних нематод. Найбільш екологічним і безпечним методом щодо захисту картоплі від глободерозу є агротехнічний, який ґрунтується на витриманні правильної сівозміни, включаючи при цьому рослини неживителі картопляної нематоди, що сприяють максимальному виходу личинок із цист. Кореневі виділення рослин не господарів стимулюють вихід личинок з цист, але відсутність сприятливої їжі змушує личинок голодувати і гинути. Найкращий ефект щодо зниження щільності нематод в ґрунті виявлено внаслідок вирощування таких культур як: ячменю ярого, конюшини, гороху, тимофіївки лучної та люцерни.

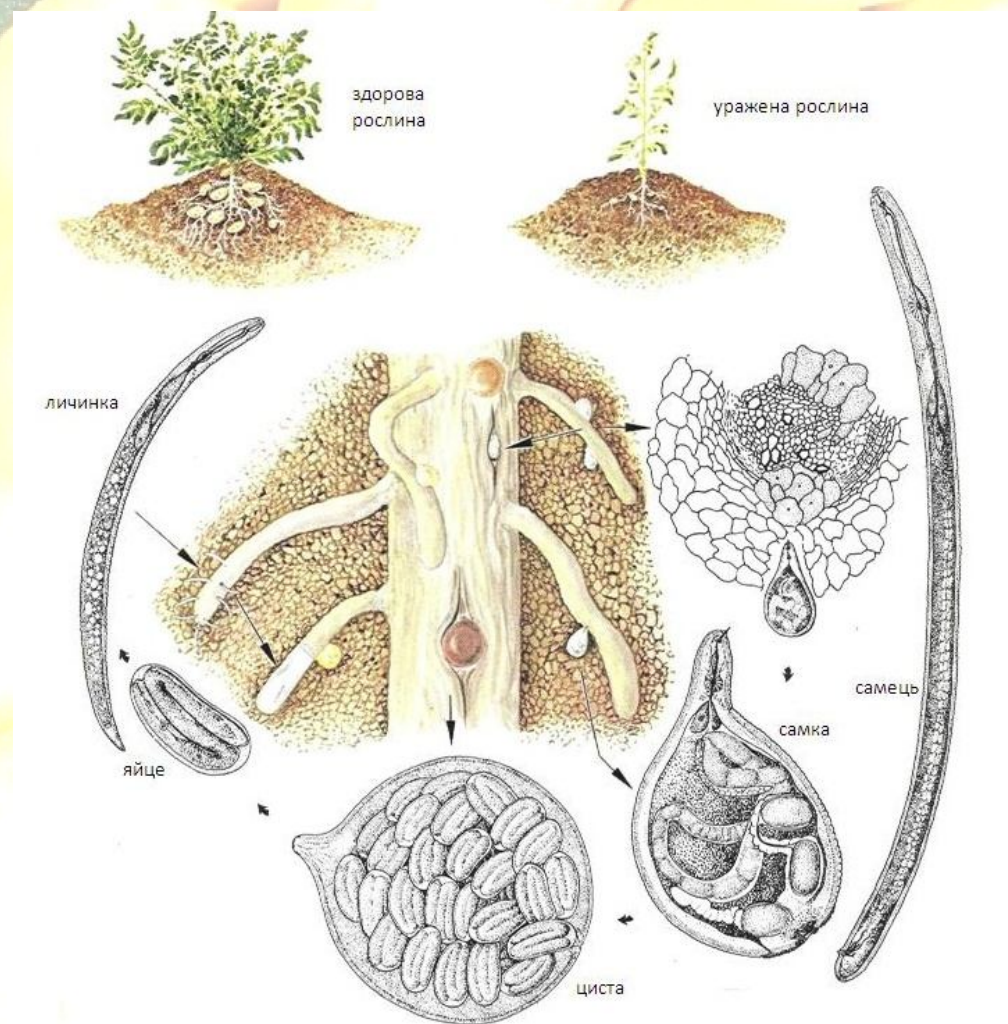
Іншим ефективним методом боротьби з картопляною нематодою є використання стійких сортів, які за кілька років здатні очистити заражену площу на 95-98 % в поєднанні з хімічними та агротехнічними заходами.

Стічні води, ґрунт та відходи заводів, які переробляють заражену картоплю, забороняється використовувати для поливу та удобрення полів.

У разі виявлення ознак ураження золотистою картопляною нематодою на рослинах картоплі просимо звернутись в Державну установу «Тернопільська обласна фітосанітарна лабораторія», що знаходиться за адресою: м. Тернопіль, вул. Лук'яновича, 3а, тел. (0352) 22 36 27.

Золотиста картопляна нематода *Globodera rostochiensis* (Woll.)Behrens

Золотиста картопляна цистоутворююча нематода *Globodera rostochiensis* (Woll.) Behrens є однією з найбільш шкідливих патогенів. Вона завдає суттєвих збитків врожаю картоплі. Картопля є основною рослиною-господарем цієї нематоди. Шкідник також може уражати томати та баклажани.

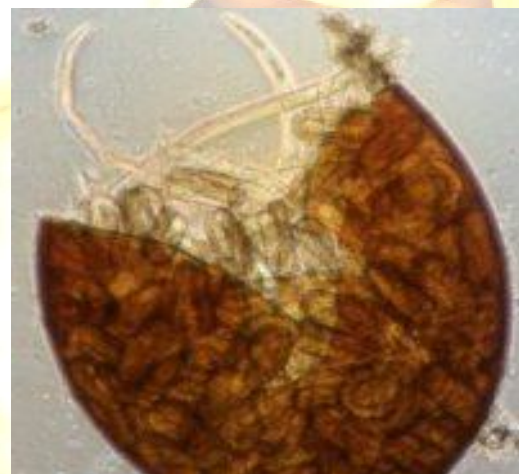

В Україну золотиста картопляна нематода була завезена у 1963р. із Прибалтики. На території Тернопільської області, станом на 1 січня 2014 року, нематода поширена в усіх районах на загальній площі 372,37 га.

Навесні при сприятливих умовах, при температурі ґрунту близько 10°C із цист виходять личинки, які знайшовши корені картоплі проникають у них. Там вони живляться соком клітин, проходять 4 личинкові стадії розвитку, втрачають рухливість і розбухають.

Самки набувають кулеподібну форму, наповнюються яйцями, набувають золотистого кольору, а пізніше коричневого і відмирають перетворюючись на цисти.

Особливу шкоду нематода спричиняє на присадибних ділянках, де картоплю вирощують як монокультуру.

Рослини картоплі відстають у рості, пригнічені, хлоротичні, також спостерігається порушення розвитку кореневої системи, що спричинено утворенням вторинних фіброзних коренів.

Втрати врожаю картоплі внаслідок пошкодження нематодами на ранніх та середніх сортах становить 50-80 %, а на пізніх сортах 30 % врожаю.

В міру розвитку зв'язків і товарообміну між країнами розповсюдження цистоутворюючих нематод стає дедалі інтенсивнішим. Основними передумовами швидкого проникнення цього карантинного шкідника на нові території і подальшого його розповсюдження є те, що золотиста картопляна нематода хоч і не здатна до активної міграції проте може переноситись пасивним транспортом (інвентар, агротехніка, бульби, тара, ґрунт, людський фактор - одяг, взуття).

Личинки 2 віку можуть пересуватись у ґрунті на відстань не більше 1 метра.

Globodera rostochiensis може багато років знаходитись в ґрунті у стані цисти, з міцною непроникною оболонкою стійкою проти несприятливих умов навколишнього середовища.

Особливе значення для розвитку нематод мають температура та вологість. Відроджуються личинки за оптимальної температури 15-16 °C і вологості 70 %. Для розвитку цистоутворюючих нематод найсприятливіші легкі та пухкі ґрунти, а важкі стримують її розвиток.